

The Bulla *Ineffabilis* in the languages of the World

Manuscript: Sire P. 2.

Language: Catalán

[1r] LLETRAS APOSTOLICAS De nostre Santissim Senyor Pio per la divina providencia Papa nové sobre la definició dogmatica de la Inmaculada Concepció de la Verge Mare de Deu

Pio Bispe Servidor dels Servidors de Deu pera perpetua memoria.

Deu Inefable, los camins del cual son la misericordia y la veritat, sa voluntat la onnipotencia, y la sabiduria del cual arriba del un extrem al altre ab fortalesa y disposa suauement totes las cosas, habent previst desde tota la eternitat la llastimosissima ruina de tot lo linatje humá, que habia de seguirse de la transgresió de Adam, y habent decretat en un mysteri ocult desde lo principi dels sicles completar ab un encara mes ocult secret per medi de la Encarnació del Verb la primera obra de sa bondat, á fi de que contra son misericordiós intent nos' perdés l'home induit á la cul[1v]pa per la astucia de la diabòlica iniquitat, y de que, lo que en lo primer Adam habia de ser arruinat, fos restabler ab mes felicitat en lo Segon esculli y previngué desde 'l principi y abans dels sigles una mare á son Unigenit Fill de la cual fet home nasqués en la ditxosa plenitud dels temps, y estimá tant á aqueixa mare sobre totes las demés criatures, que en ella sola se complagué ab una especialissima inclinació.

Per lo cual la umplí merbellosament de totes las celestials gracias tretas dels tresors de sa divinitat ab tal abundancia sobre tots los angelichs esperits y tots los Sants, que ella llibre sempre enterament de tota macula de pecat y tota hermosa y perfecta manifestés en sì una plenitud de ignocencia y de santedat tal, que despres de Deu de cap manera sen compren de major, y que ningú, fora de Deu pot entendrer ab lo pensament. Y era en veritat del tot convenient que brillés sempre del tot adornada ab los resplandors de la mes perfecta santedat y que enterament exempte afins de la macula del pecat original cantés la mes gloriosa victoria de l'antich serpent una tan venerable Mare á qui Deu Pare de tal manera disposá donar son unich Fill que engendrat de son cor igual á si, lo ama como á si mateix, que fos naturalment un sol, y lo mateix comú Fill de Deu lo Pare y Fill de la Verge, y á la que lo mateix Fill escullí per ferne substancialment sa Mare y de la que volgué y feu lo Esperit Sant que fos concebut y nasqués aquell, de ell mateix procedeix.

Y aquesta original ignocencia de la augusta Verge enllassada intimament ab sa admirable santedat y ab la alta dignitat de Mare de Deu, la Iglesia católica, que ensenyada sempre per lo Esperit Sant es columna y firmament de la veritat, no ha deixat may de proposarla, explicarla y fomentarla mes y mes cada dia com á doctrina que posseeix revelada sobrenaturalment, y que está compresa per moltas rahons y fets illustres en lo deposit de la revelació celestial.

Puig que aquesta doctrina vigent desde los temps mes antichs, y profundament arraygada en los cors dels fiels y meravellosament propagada en lo orbe catolich per lo cuidado y solicitut dels sagrats Prelats, la ha manifestada ben clarament la mateixa Iglesia, cuant no ha tingut reparo en proposar al publich culto y veneració dels fiels la Concepció de eixa mateixa Verge. Ab lo cual fet, á la veritat illustre, ha presentat com á singular, admirable e moltissim diversa dels principis dels demes homes la Concepció de la mateixa Verge y digna de ser venerada com á Santa, no celebrant la Iglesia festa si no es dels Sants. Y per aixo ja en los oficis eclesiastichs ya la sacrosanta Liturgia acostumá emplear afins las mateixas paraulas, amb las que las Divinas Escripturas parlan de la Sabiduria increada y representan son origen sempitern, y aplicarlas á la formació de aquella Verge, que fou resolta per un sol y mateix decret que la Encarnació de la Sabiduria Divina.

Pero encara que totas aqueixas cosas casi admesas por los fiels en totas parts donan a coneixer ab quina afició la mateixa Romana Iglesia mare y mestre de totas las Iglesias ha mirat semblant doctrina de la Inmaculada Concepcio de la Verge, aixo no obstant los fets illustres de aqueixa Iglesia son certament dignes de recordarse ab especialitat, essent tanta la dignitat y autoritat de eixa mateixa Iglesia, cuanta es justament deguda á la que es centre de la veritat y unitat católica, en la cual solament fou inviolablement conservada la Religió, y de la que deuen rebrer totas las demes Iglesias la tradició de la fé. Aixis es que la Iglesia Romana res ha procurat ab mes empenyo que lo afirmar, defendrer, promouer y vindicar dels modos mes elocuents que ha pogut la Inmaculada Concepció de la Verge, son culto y sa doctrina. Lo cual clarissim y terminantment testifican y declaran tants fets verdaderament insignes dels Romans Pontifices nostres Antecessors als que en la persona del Princep dels Apostols fou divinament encomananat per lo mateix Cristo Senyor lo cuidado y lo poder de pastorar los anyells y las obellas, de confirmar als germans, y de regir y governar la universal Iglesia.

[2r] Y á la veritat, Nostres Predecessors se gloriaren sobre manera de instituir ab llur apostólica autoritat en la Iglesia Romana la festa de la Concepció, de augmentarla y honrarla ab ofici y missa propis, en los que se asseguraba del modo mes patent la prerogativa de immunitat de la hereditaria mácula, y de promouer de tots modos lo culto ja establert, de amplificar já concedint indulgencias, ja donant facultat á las ciutats, provincias, y regnes per escullirse per Patrona á la Mare de Deu baix lo titol de la Immaculada Concepcio, ja aprobat Confrarias, Congregacions, Comunitats Religiosas instituidas en honra de la Immaculada Concepció, ja tributan elogis á la pietat de aquells que erigen monastirs, hospitals, altars, temples baix la invocació de la Immaculada Concepció, ó que ab jurament prometeren defensar la Immaculada Concepció de la Mare de Deu.

Reberen ademés grandissim goig en decretar que la festa de la Concepció fas rebuda per tota la Iglesia en lo mateix sentit y número que la festa de la Nativitat, y que la dita festa de la Concepció debia celebrarse ab Octava per tota la universal Iglesia, y que tots la debian guardar santament com las demes de precepte, y que se habia de celebrar cada any Capella Papal en nostra Patriarcal Basilica Liberiana lo dia de la Concepció de la Verge. Y desitjant fomentar cada dia mes y mes en los cors dels fiels aqueixa doctrina de la Immaculada Concepció de la Mare de Deu, y excitar llur pietat á honrar y venerar la mateixa Verge concebuda sens pecat original, seregositjaren sobremanera en concedir permis per proclamar

en la Lletanía Lauretana y fins en lo prefaci de la missa la Immaculada Concepció de la mateixa Verge, y que aixis lo modo de creurer fos establert per lo modo de suplicar.

Nos donchs seguint los vestigis de tant grands Predecessors no sols habem aprobat y acceptat lo que ells establien ab tan gran pietat com igual sabiduria sino que tenint present la institució de Sixto IV manarem ab Nostra propia autoritat formar un ofici propi de la Immaculada Concepció, y concedirem ab molt plaher son ús á tota la Iglesia.

Més com las cosas que pertanyen al culto estan intimament vinculadas ab lo que es objecte del mateix y no poden permaneixer estables y fixas si aquest permaneix incert y duptos, per aixó Nostres Antecessors los Romans Pontifices al amplificar ab lo major cuidado lo culto de la Concepció, procuraren diligentissimamente inculcar y delcarar son objecte y sa doctrina: puig que clara y manifestament ensenyaren que la festa que s' celebraba era de la Concepció de la Verge, y proscribiren com á falsa y molt estranya de la opinió de la Iglesia la de aquells que pensaban y afirmaban que l'objecte de la Iglesia en aqueix culto no era la mateixa Concepció sino sols la Santificació.

Ni judicaren deurer tractar ab menos severitat á aquells que pera debilitar la doctrina acerca de la Immaculada Concepció de la Verge imaginant una distinció entre lo primer y segon instant y moment de la Concepció afirmaban que s'celebraba sí la Concepció, pero no en lo primer instant y moment. Perque los mateixos Predecesores Nostres cregueren que ls' tocaba sostenir y defensar ab lo major zel com á verdader objecte del culto no sols la festa de la Concepció sino també la Concepció en lo primer instant. De aquí aquellas terminants paraulas ab las que Nostre Antecessor Alexandre VII declara la sincera intenció de la Iglesia dient:

“Es certament antigua la pietat dels fiels de Cristo envers llur Santissima Mare la Verge Maria, los cuales crehuen que l'ànima de aquesta Senyora en lo primer instant de sa creació y de sa infusió en lo cos fou preservada de la taca del pecat original per una gracia y privilegi de Deu, en vista dels merits de Jesucrit son Fill y Redemptor del Ilinatge humà y en eix sentit celebra ab ritu solemne la festa de la Concepció.” (1)

(1) Alexandre VII en la constitució. *Sollicitudo omnium Ecclesiarum*. de 8 de Decembre de 1661.

[2v] Aaxis tambe tingueren Nostres Predecessors un especialissim cuidado en defensar ab lo major zel y sollicitut en tota sa integritat la doctrina de la Immaculada Concepció de la Mare de Deu: Puig que no sols no toleraren may que la tal doctrina fos censurada y despreciada de qualsevol modo que fos per ningú, sino que ademés pasant molt mes endevant manifestaren clarament y repetidas vegadas en llurs declaracions que la doctrina ab que professan la Immaculada Concepció de la Verge era y debia ser mirada com á molt conforme al culto eclesiastich, que era antigua y casi universal y de tal naturaleza que la Iglesia Romana prengué á son carrech lo fomentarla y defensarla y que era del tot digna de ser empleada en la mateixa Sagrada Liturgia y en las plegarias solemnes. Y no contents ab aixó y á fi de que durás inviolable dita doctrina de la Immaculada Concepció de la Verge, prohibieren severissimamente lo defensar ja en publich, ja en secret la opinió contraria á aquesta doctrina y la deixaren en cert modo com cuberta de varias feridas. A las cuales

repetidas y terminants declaracions á fi de que no semblessen inutils, anyadiren una sanció: tot lo cual abrassa lo mencionat Predecessor Nostre Alexandre VII en las sigüents paraulas.

"Nos, considerant que la Santa Romana Iglesia celebra solemnement la festa de la Concepció de la Immaculada sempre Verge Maria y que en son honor compongué en altre temps un ofici propi y especial segons la piadosa, devota y lloable institució emanada de Sixto IV Nostre Predecessor, y volent á exemple dels Romans Pontifices Nostres Predecessors fomentar eixa lloable pietat y devoció, eixa festa y culto donat segons aquella y no mudat may en la Iglesia Romana després de la institució del dit culto, y volent aixis mateix protegir eixa pietat y devoció en honrar y celebrar á la Beatissima Verge com preservada del pecat original per la gracia prevenient del Esperit Sant, y desitjant conservar en lo remát de Cristo la unitat de l'esperit en lo vincle de la pau, assossegadas ja las queixas y desavenencias, trets los escandols; á instancias y suplicas dels mencionats Bisbes junt ab los respectius Capitols de llurs Iglesias y del Rey Felip, y de sos regnes, instancias y suplicas que nos han estát presentadas, renovam las Constitucions y Decrets donats per Nostres Predecessors los Romans Pontifices y principalment per Sixto IV, Paulo V y Gregori XV en favor de la doctrina que sosté que l'Anima de la Benaventurada Verge en sa creació é infussió en lo cos, fou adornada ab la gracia del Esperit Sant y preservada del pecat original, aixis com també en favor de la festa y culto de la Concepció de la mateixa Verge Maria Mare de Deu, tributat conforme á aqueixa piadosa sentencia, com s'es dit ja: renovam, diem ditas Constitucions y Decrets y manám se observian baix las penas y censuras contingudas en ditas Constitucions.

Y á més volem que tots aquells y cada un d'ells que pretenguian interpretar de tal manera ditas Constitucions y Decrets, que deixian frustrat el favor que per ells se concedeix á dita doctrina, festa ó culto, que segons ella se dona, ó que posian en disputa aqueixa mateixa doctrina, festa ó culto, ó que contra tot aixó directa ó indirectament, ó baix qualsevol pretexte, á fins en lo de examinar sa definibilitat, ó de glosar ó interpretar la Sagrada Escritura ó los Sants Pares ó Doctors, en fi baix qualsevol altre pretexte ú ocasio, per escrit ó de paraula, s'atrevissen á parlar, predicar, tractar, disputar, determinant ó afirmant alguna cosa contra aixó, ó presentant arguments y deixantlos sens resposta ó disertant de qualsevol altre modo imaginable, diem que volem que tots aqueixos á mes de las penas y censuras contingudas en las Constitucions de Sixto IV en que incorren, y per las presents quedan incorreguts, quedan també privats per lo mateix fet y sens mes declaració de la facultat de predicar, de dar llissons públicas, de ensenyar y de interpretar; y de veu activa y pasiva en tota classe de eleccions; é incorri[3r]rian igualment IPSO FACTO y sens mes declaració, en la pena de perpetua inhabilitació, per predicar, per donar llissons públicas, per ensenyar é interpretar, de las cuales penas sols per Nos, ó per Nostres Successors los Romans Pontifices puguien ser absolts, ú obtenir aguna dispensa; y aixi mateix volem que eixos tals quedan subjectes á las demes penas que se 'ls imposarán per Nos ó per Nostres Successors los Romans Pontifices, com per las presents los subjectam, renovant los mencionats Decrets y Constitucions de Paulo V y de Gregori XV.

Y baix las penas y censuras contingudas en lo indice dels llibres prohibits, prohibim los llibres en que 's posa en dupte dita doctrina, festa ó culto conforme á ella, ó en que contra ella, com dalt s'es dit, s'escriuia o s'ensenya alguna cosa, ó en que 's continguien locucions,

sermons, tractats y disputas contra eixas cosas, prohibim lo publicat despres del sobredit Decret de Paulo V ó lo que endevant se publiquia y volem y manám que sens necesitat de mes declaracions se tinguian semblants cosas per espressament prohibidas."

Tothom sab lo zel ab que eixa doctrina de la Immaculada Concepció de la Verge Mare de Deu ha sigut ensenyada, sostinguda y defensada per las mes illustres Corporacions Religiosas, per las mes celebres Academias Teologicas, y per los mes sabis Doctors en la ciencia de las cosas Divinas. Notori es igualment á tots quant solicits se han mostrat los Sagrats Prelats, afins en las mateixas reunions eclesiasticas en professar publica y manifestament que la Santissima Verge Maria Mare de Deu per la previsió dels merits de Cristo Nostre Redemptor may estigué subjecte al pecat original, sino que fou totalment preservada de la macula de origen, y que per lo tant fou redimida de un modo mes elevat.

Á aixó s'anyadeix una consideració importantissima, la mes important de totes, que afins lo mateix Concili de Trento, al donar lo decret dogmatich del pecat original, en cual decret segons tots los testimonis de las Sagradas Escripturas, dels Sants Pares, y dels mes acreditats Concilis, decretá y definí, que tots los homens naixen infectas ab la culpa original, no obstant declara solemnement que en aqueix decret, á pesar de lo amplio de la definició en ellcontingudas no era son animo comprendrehi á la Beata é Immaculada Verge Maria Mare de Deu: puig ab aquesta declaració los Pares Tridentinos, indicaren bastantment, atesas las circumstancies dels temps que la Beatissima Verge habia estat preservada de la macula original, y per tant donaren clarament á entender, que ni de las Sagradas Lletres, ni de la Tradició, ni de la nutoritat dels Sants Pares podia presentarse cosa alguna que de cap modo se oposés á tan senyalada prerrogativa de la Verge.

Y á la veritat; que aquesta doctrina de la Immaculada Concepció de la Beatissima Verge, mes y mes esplicada de dia en dia y tant magnificant declarada y confirmada per lo gravissim sentir, magisteri, estudi, ciencia y sabiduria de la Iglesia, y propagada del modo mes admirable per tots los pobles y nacions catòlicas, existi sempre en la mateixa Iglesia com rebuda de nostres antepassats y revestida del caracter de doctrina revelada, ho testifican poderosissimament illustres monuments de la venerable antiquitat, aixis de la Iglesia Oriental com de la Occidental; puig la Iglesia de Jesucrist cuidadosa guardiana y defensora dels dogmas, lo deposit dels cuales li ha estat confiat, may muda en ells cosa alguna, ni disminueix, ni anyadeix, sino que tractant ab lo major cuidado y fiel y sabiament los antichs si alguns foren com bosquejats antigament, y la fé dels Pares los exitá procura llimirlos y pulirlos de tal modo, que aquells antichs dogmas de celestial doctrina rebian evidencia, llum, distinció, pero conservant al mateix temps llur plenitud, integritat y propietat, y sols crexian en llur genero, es á dir en lo mateix dogma, en lo mateix sentit y en lo mateix parer.

En veritat que los Pares y Escriptors Eclesiastichs ensenyats per las instruccions celestials res miraren ab mes interés en los llibres que composaren per explicar las Sagras Escripturas vindicar los dogmas é instruir als fiels, que lo predicar y exaltar á qui mes podia y de molts y admirables maneras la santedat suma y la dignitat de la Verge, sa integritat de tota macula de pecat, y sa illustre victoria del mes detestable enemic del linatge humà. Per lo qual al referir las paraulas ab que Deu anunciant anticipadament desde lo mateix

principi del mon los remeys que en sa bondat preparaba per la renobació dels mortals, reprimí lo atreviment de la serpent y reanimá las esperanzas del llinatge humá de un modo admirable, dient: "Enemistats posaré entre tu y la dona y entre ta descendencia y la sua." ensenyaren que en aqueix oracle diví s'annunciaba ja anticipadament ab claredat y distinció lo misericordios Redemptor del llinatge humá, es á dir, lo Unigenit Fill de Deu Cristo Jesus y s'designaba á sa Beatissima Mare la Verge Maria, y que al mateix temps se espresaban de un modo molt insigne las enemistats de un y altre contra lo dimoni. Per lo cual aaxis com Cristo mediador entre Deu y los homens prenen la naturaleza, y borrant lo autographe del decret que hi habia contra nosaltres, lo clavá triufant en la Creu: aaxis la Santissima Verge unida ab Ell ab estretissim é indissoluble vincle, y exercitant juntament ab Ell y per Ell las sempiternas enemistats contra la venenosa serpent, y triufant completissimamente de ella, xafá ab son peu immaculat lo de aquesta.

Aquest noble y singular triunfo de la Verge y sa excellentissima ignocencia, pureza, santedad y exemció de tota macula de pecat, aaxis com la inefable abundancia y magnitud de las celestials gracies, virtuts y privilegis las vejeren figuradas los mateixos Pares, ja en aquella arca de Noe, que feta per ordre de Deu sorti enterament salva y sens dany del comú naufragi de tot lo mon; ja en aquella escala que va veurer Jacop que arribaba desde la terra al Cel, y per los esgalons de la cual pujaban y baixaban los Angels de Deu, y en lo cap d'amunt de la cual estava lo mateix Deu; ja en aquell esbarser que vejé Moises cremar en lloch sant y que mitg de las cruixidoras flamas, no sols no s'consumia ni sufria lo menor dany, sino que s'mantenia vert, florit y hermos; ja en aquella torre inexpugnable al enemic, de la que penjaban mil escuts y tota la armadura dels valents; ja en aquell hort tencat que no pot esser violat ni corromput per cap frau ni engany; ja en aquella resplendent Ciutat de Deu los fonaments de la cual estant en las montanyas santas; ja en aquell augustissim temple que brillant ab divins resplandors está ple de la gloria del Senyor; ja en fi en moltissimas altres cosas de aqueixas, en totes las cuales ensenyaren los Pares ser prefigurada la excelsa dignitat de la Mare de Deu, sa incontaminada ignocencia y sa santedad may maculada ab falta alguna. Pera descriures aqueix com compendi de las divinas gracies, y la original integritat de la Verge, de la cual nasqué Jesus, los mateixos Pares valentse de las paraulas dels Profetas, no celebraren de altre manera á la mateixa augusta Verge, que anomenantla paloma cándida, Jerusalem santa, trono excels de Deu, arca de santificació, casa que pera sí edificá la Eterna Sabiduria, y aquella Reyna que nadant en delicias y apoyada en son Amat, eixi de la boca del Altissim, tota perfecta, tota hermosa, tota amada de Deu, y mai contaminada ab macula alguna. Y entenen los mateixos Pares y Escriptors Eclesiastichs que la Beatissima Verge, al anunciarseli per lo Angel Gabriel la altissima dignitat de Mare de Deu, fou anomenada plena de gracia en nom y per ordre del mateix Deu, ensenyaren que ab aquesta singular y solemne Salutació may oida, se manifestaba que la Mare de Deu fou lo assiento de totes las divinas gracies, adornada ab tots los charismas del Esperit Diví, y que hasta fou com un tresor casi infinit é inagotable abisme dels mateixos charismas, de modo que may estigué subjecte á la maledicció, ans be participant de la eterna benedicció, juntament ab son Fill, meresqué oir de la boca de Elisabeth, inspirada per lo Esperit Sant BENEYDA TU ENTRE LAS DONAS, Y BENEYT LO FRTYT DE TON VENTRE.

[4r] De aquí aqueix no menos unanim que elocuent sentir dels mateixos, de que la glorióssima Verge, en qui obrá cosas grans el que es Poderós, brillá ab tal forsa de tots dons celestials, ab tal plenitud de gracia y ab tal innocència, que fou com un miracle inefable de Deu, ó mes bé com lo cim de tots los miracles, y digna Mare de Deu, y que estretíssimament unida al mateix Deu, en quant es concedit á una naturalesa criada, fou feta superior á tot elogi, axis de homens com de angles. Y axis es que per vindicar la innocència y justicia original de la Mare de Deu no sols la compararen moltíssimas vegadas ab Eva encara verge, encara innocent, encara incorrupta, encara no seduhida ab los mortifers enganys de la fraudulentíssima serpent, sino que fins li donaren la preferència, valentse per això de certa admirable varietat de paraules y frases. Puig que Eva obéint miserablement á la serpent perdé la innocència original y s'feu sa esclava; pero la Beatíssima Verge augmentant continuament lo do original, lluny de donar oïdos may á la serpent, destruí del tot sa forsa y son poder per la virtut que rebé de lo Alt.

Per lo cual may deixaren de anomenar á la Mare de Deu ja lliri entre les espines, ja terra enterament intacta, verge inviolable, immaculada, sempre beneyta y llibre de tota macula de pecat, de qui fou format lo nou Adam; ja incomprehensible, lluidíssim y amenissim paradís d'innocència, d'immortalitat y de delícies format per lo mateix Deu, y defensat de tots los ardits de la venenosa serpent; ja arbre immarcessible que may corcà lo cuch del pecat; ja font sempre neta y pura, y sellada ab la virtut del Esperit Sant; ja temple diviníssim; ja tresor de immortalitat; ja unica y sola filla no de mort sino de vida; brot no de ira sino de gracia, que sempre ufá encara que provenint de una arrel corrompuda, florí per especial providència de Deu fora de les lleys ordinàries establertas. Y com si totas aqueixas coses, encara que tan brillants, no fossen prou, digueren en termes clars y expressos, que quant se tracta de pecat, no pot haberi questió acerca de la Santíssima Verge Maria, á la que fou donada abundància de gracia per vencer enterament lo pecat, y professaren que la glorióssima Verge fou la reparadora de nostres pares, la vivificadora de llur descendència, la escullida desde la eternitat, preparada pera sí per lo Altíssim, anunciada per Deu quant digué á la serpent "posaré enemistats entre tu y la dona" la qual xafá indubitablement lo venenós cap dela mateixa serpent; y per lo tant afirmaren que la mateixa Beatíssima Verge fou per gracia exempta de tota macula de pecat, y llibre de tot contagi de ell en lo cos y en l'anima y en lo enteniment, y que visqué sempre unida ab Deu ab sempiterna alianza, y que may estigué en tenebras, sino sempre en la llum, y que per lo tant fou una habitació enterament idonea pera Cristo, no per la condició de son cos, sino per rahó de sa gracia original.

Anyadense las nobilíssimas frases ab que al parlar de la Concepció de la Verge, donaren testimoni que la naturalesa va cedir á la gracia, y que devant d'ella se va quedar parada tremolant sens gosar continuar seguir endavant; perque havia de succehir que la Verge Mare de Deu no fos antes concebuda de Ana, que el que la gracia donés son fruit; puig convenia que fos concebuda primogenita Aquella de la que havia de ser concebut lo primogenit de totas las criatures. Donaren testimoni que la carn de la Verge encara que presa de Adam, no admeté les maculas de Adam, y que per lo tant la Beatíssima Verge era un tabernacle criat per lo mateix Deu, format per lo Esperit Sant, y de obra verdaderament purpurea, que aquell nou Beseleel formá ab varietat y ab adornos de or, y que ella era, y ab

rahó se celebraba com la primera orba propia de Deu, que estigué á cubert dels encesos darts del esperit maligne, y de hermosa naturalesa y llibre de tota macula; y que vingué al mon com aurora resplendent de llum per tot lo volt en sa Immaculada Concepció.

Perque no convenia que aquest vas de elecció sufris la comun corrupció, puig que diferenciantse molt dels demés, tingué de comú ab ells la naturalesa, pero no la culpa, y encara convenia indubitablement, que aixis com lo Unigenit tingué en los Cels un Pare á qui los Serafins alaban aclamantlo tres vegadas Sant, aixis tingués en la terra una Mare, que may hagues estat privada del resplendor de la santedat. Y aqueixa doctrina de tal modo estava impresa en lo animo de nostres antepassats, que entre [4v] ells prevalgué lo singular y admirable modo de parlar, ab lo cual sobint anomenaren immaculada á la Mare de Deu, y baix tots conceptes immaculada innocent é innocentissima, sens taca y per cualsevol part sens taca, Santa y tota llibre de tota macula de pecat, tota pura, tota incorrupta y casi la forma mateixa de la puresa y de la ignorancia, mes hermosa que la hermosura, mes agraciada que la gracia, mes santa que la santedat, y la sola santa y purissima en la anima y en lo cos, que sobrepuja tota integritat y virginitat, y la unica que fou feta tota ella domicili de totes las gracies del Esperit Sant, y que á excepció de Deu sol fou superior á tots y MES BELA, HERMOSA Y SANTA PER NATURALESA quels mateixos Cherubins y Serafins, y que tot exercit angelich, y que per alabarla no bastan llenguas terrenals ni celestials. Y sabut es de tots que aquest usatge de parlar passa com naturalment, afins als monuments de la Sagrada Liturgia y als oficis ecclesiastichs y que en ells se troba á tot arreu y hi domina ampliament, puig que en ells se invoca y predica á la Mare de Deu com á una paloma hemossisima y sens macula, com á una rosa sempre fresca, y per tot purissima y sempre immaculada, y sempre benaventurada, y s'celebra com á ignorancia que may fou llastimada y com á altre Eva que parí á Emmanuel.

No es donchs pas d'extranyar que aquesta doctrina de la Immaculada Concepció de la Verge Mare de Deu consignada en las divinas Lletres á judici dels Pares, ensenyada en tants gravissims testimonis dels mateixos, expressada y celebrada en tants illustres monuments de la venerable antiquitat y proposada y confirmada ab lo maxim y gravissim judici de la Iglesia, no es pas estrany, diem, que aquesta doctrina se hagian gloriat de professarla cada dia ab tanta pietat, religiositat y amor los mateixos Pastors de la Iglesia y los pobles fiels, fins á tal punt que res los fos mes gustos, mes placentes que honrar, venerar, invocar y predicar per tot, y ab afecte lo mes fervoros á la Verge Mare de Deu concebuda sens macula de pecat original.

Per lo cual ja desde temps antich, los Prelats, los Eclesiastichs, los Ordres Regulars, y fins los mateixos emperadors y reys suplicaren ab instancia á aqueixa Seu Apostolica, se dignás de definir com á dogma de la fé la Immaculada Concepció de la Santissima Mare de Deu. Y aqueixas súplicas se han reiterat fins en nostres dias y en especial á Nostre Predecessor de gloriosa memoria Gregori XVI y fins á Nos han sigut presentadas, ja per los Bisbes, ja per lo Clero Secular, ja per las Corporacions Religiosas, y per grants princeps y pobles fiels.

Nos donchs coneixedors de tot aixó ab gran goig de nostre cor y consideranho detingudament, tan abiat com, encara que sens mereixerho, gorem elevats per los secrets judicis de la Divina Providencia á aquesta sublime Cátedra de Pere, y preguerem per dirigirlo

lo timó de tota la Iglesia, res tinguérem mes en lo cor, segons Nostra suma veneració, pietat y afecte envers la Santissima Verge Maria Mare de Deu ja desde petits, que fer tot alló, que encara podia desitjar la Iglesia, á fi de que cresqués lo honor de la Beatissima Verge y de que brillessen ab mes copiosa llum sas prerrogativas. Mes bolent emplear tota la maduresa corresponent, nombrarem una Congregació particular composta de VV. GG. NN. Cardenals de la S. I. R. illustres per llur pietat, discreció y coneixements en la ciencia de las cosas divinas, y allegirem eclesiastichs tan del clero secular com del regular dels mes versats en las ciencias teológicas, á fi de que examinassen ab lo major cuidado tot lo relatiu á la Immaculada Concepció de la Verge y Nos presentassen llur parer. Mes encara que en virtut de las peticions que habiam rebut, perque s'defnis com de fé la Immaculada Concepció, fos á Nos conegut lo sentir de molts princeps de la Iglesia; nobstant á 2 de Febrer del any 1849 expedirem desde Gaeta una Encyclica á tots los Venerables Germans los Bisbes de tot l'Orbe catolich, pera que despres de haber dirigit las corresponents suplicas á Deu, Nos manifestessen per escrit qual era la pietat y devoció de llurs fiels envers la Immaculada Concepció de la Mare de Deu, y principalment que era lo que los mateixos Prelats opinaban sobre expedir eixa definició, y que era lo que ells desitjaban, á fi de que ab la major solemnitat posible donessem Nostra ultima sentencia. No fou poch lo goig que experimentarem al rebrer las respuestas dels dits Venerables Germans; puig ells al escriurernos ab increible plaher y alegría confirmaren de nou no sols llur [5r] singular afecte y devoció, com també la de llur clero y poble fiel envers la Immaculada Concepció de la Beatissima Verge, sino que com en nom de tots y com per un vot comú Nos demanaren que definissem ab Nostra suprema decisió y autoritat la Immaculada Concepció de la mateixa Verge. No fou tampoch menor lo goig que reberem cuant los VV. Cardenals de la mencionada congregació especial y los sobredits teolechs consultors escullits per Nos, després del mes madur examen, Nos demanaren ab igual desitj y empenyo aquesta definició de la Immaculada Concepció de la Beatissima Verge Mare de Deu.

Després de aixó seguit las pitjadas illustres de Nostres Predecessor, y desitjant proseguir be y en deguda forma convocarem y tinguarem un Consistori, en el que dirigirem la paraula á NN. VV. Germans los Cardenals de la Sta. Iglesia Romana, y ab grandissim consol de Nostra part viguerem demanarnos que Nos dignassem expedir la dogmatica definició de la Immaculada Concepció de la Verge Maria Mare de Deu. Aaxis donchs confiats moltissim en el Senyor de que era arribada la oportunitat de definir la Immaculada Concepció de la Santissima Verge Maria Mare de Deu, que tant admirablement illustran y declaran las Divinas Escripturas la veneranda Tradició, lo us constant de la Iglesia, lo singular acort dels Prelats y fiels catolichs, y los actes insignes y Constitucions de Nostres Predecessors, despés de examinadas cuidadosament totes las cosas, y de dirigidas á Deu fervorosas y continuas súplicas, hem cregut no deurer detenirnos mes en sancionar y definir ab Nostre suprem fallo la Immaculada Concepció de la mateixa Verge, y satisfer de aquest modo als piadosissims desitjs de tot l'Orbe catolich y á Nostre particular devoció a la Santissima Verge, y al mateix temps honrar mes y mes en ella á son Unigenit Fill Nostre Senyor Jesucrist; puiq que al Fill redunda tot lo honor y gloria que s'tributa á la Mare.

Per lo tant despres de no haber may omés lo oferir ab humilitat y dejuni Nostras oracions privadas y publicas de la Iglesia á Deu Pare per medi de son Fill, perque se dignas

dirigir y confirmar Nostre enteniment ab la virtut del Esperit Sant, implorada la intercessió de tota la cort celestial è invocat ab fervor lo Esperit Paraclit, y ell aaxis inspirancho en honor de la Santa é Individua Trinitat, pera esplendor y ornament de la Verge Mare de Deu, exaltació de la Fé Catolica, y aument de la Religió Cristiana, ab la autoritat de Nostre Senyor Jesucrist, dels Benaventurats Apostols Pere y Pau, y Nostra declararam, fallam y definim que ha sigut revelada per Deu y per lo tant deu esser creguda ferme y constantement per tots los fiels la doctrina que sosté que la Beatissima Verge Maria en lo primer instant de sa Concepció fou preservada immune de tota macula de culpa original per gracia singular y privilegi de Deu Omnipotent, en vista dels merits de Jesucrist Salvador del Ilinatje humá. Per lo cual si, lo que Deu no permetia, hi hagues que gosessen sentir de un modo contrari á lo que Nos habem definit, sapigan y entengan que son comdemnats per llur propi judici, que han naufragat en la fé, y s'han separat de la unitat de la Iglesia, y que en demes per lo mateix fet quedan subjectes á las penas establertas per lo dret, si lo que sentissen en llur interior gosassen manifestarlo exteriorment de paraula, per escrit ó de calsevol altre modo.

Omplerta se ha á la veritat de goig Nostra boca y de alegria Nostra llengua, y donam y donarem sempre las mes humils y mes espresivas gracias á Jesucrist Senyor Nostre per lo singular benefici que sens Nos mereixerho Nos ha concedit de oferir y decretar aquest honor y aquesta gloria y alabansa á sa Santissima Mare. Mes animans la rectissima esperansa y la mes entera confiansa de que la mateixa Verge Beatissima, que tota hermosa é Immaculada xafá ab sa planta lo cap verinós de la cruelissima serpent y portá la salut al mon, y que alabada per los Profetas y Apostols, y que es lo honor dels Martirs, y la alegria y corona de tots los Sants, y que, seguríssim refugi de los que perillan, y fielis[5v]sima auxiliadora y la'mes poderosa medianera en vers son Unigenit Fill, y conciliadora y la mes bella hermosura y ornament de la Iglesia y son mes fort baluart, acabá per sempre ab totas las heregias, y deslliura de tot genero de calamitats las mes grants á tots los pobles y fiels nacions, y á Nos mateix nos ha tret de imminent perills; se dignia fer ab son validíssim patrocini que allunyadas totas las dificultats y extirpats tots los errors la Santa Mare Iglesia Catolica prosperia y floresquia en tots los pobles y nacions, y regnia de un mar á altre mar, y desde los rius fins als extrems de la terra y gosia de completa pau tranquilitat y llibertat, pera que los pecadors alcansian lo perdó, salut los malats, forsa los timidos, consol los afligits y amparo los que perillan y que los extraviats tornian al cami de la veritat y de la justicia, dissipantse las tenebras qu ofuscan llur enteniment, y no hi hagia mes que una sola mallada y un sol Pastor.

Escoltian estas Nostras paraulas tots Nostres molt amats Fills de la Iglesia Catolica y prosseguesquian sempre ab lo mes ardent afecte de pietat religió y amor en amar, invocar y pregar á la Beatissima Verge Maria Mare de Deu concebuda sens pecat original, y que en tots llurs perillis, en totas llurs afliccions, en totas llurs necessitats, en tots llurs duptes y apuros, acudian ab tota confiansa á eixa dulcissima Mare de misericordia y de gracia. Puig res hi ha que temer, res que desconfiar baix son amparo, baix sos auspicis, baix son auxili y protecció; puig ella ans mira ab amor de Mare, y cuidant del negoci de nostra salut, estén sa cuidadosa sollicitut á tot lo Ilinatje humá y constituida per lo Senyor Reyna de Cels y Terra, y exaltada sobre tots los chors dels Angels y sobre tots los Sants, y collocada á la dreta de son Unigenit

Fill Nostre Senyor Jesucrist, son poderosissimas sas maternals suplicas, y lo que demana ho alcança, y may pot quedar frustrada sa petició.

Finalment perque esta Nostra definició de la Immaculada Concepció de la Beatissima Verge Maria arribia á coneixement de la universal Iglesia, es Nostra voluntat que estas Nostras Lletres Apostolicas quedan pera perpetua memoria de aixó, manant que á llurs copias ó exemplars, encara que siguian impresos, firmats per algun Notari publich, y autorisats ab lo sello de alguna persona constituida en dignitat Eclesiastica, se los donia per tothom igual credit, que l'que s'donaria á las presents si fossen exhibidas é manifestadas.

A ningú donchs sia permes infringir aquesta pagina de Nostra declaració, fallo y definició, ú oposarhi, ó contrariarla ab temerari atreviment. Si algú tingués tal presumció tinguia entés que incorra en la ira de Deu Omnipotent y dels benaventurats Apostols Pere y Pau.

Donat en S. Pere de Roma any de la Encarnació del Senyor Mil vuitcents cincuentecuatres. Any MDCCCLIV, de Nostre Pontificat lo Any Nové.

Pio Papa IX

[6r] *Veguda y examinada per Nos lo abaix firmat Bisbe de Barcelona la traducció de la Butlla dogmatica de Pio nové INNEFABILIS feta per lo prebé Pau Enrich del nostre Seminari, y haventla Probada conforme al seu original llati, la aprovam y declaran en totas sas parts. Dat en Barcelona als sis de Juny de mil buit sens sisenta sis*

Pantaleon Bisbe da Barcelona

Pau Enrich Seminarista Barcelona 1862